

Uitleg

Kinderpostzegelactie

Wat weet jij over de Kinderpostzegelactie? Waar zet Kinderpostzegels zich voor in? En weet jij hoelang er al kinderpostzegels bestaan? In deze les lees je er meer over.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief met behulp van de sleutelvragen. Je let hierbij ook op moeilijke woorden in de tekst
- Bij **opdracht 2** maak je een 4-2-2-schema bij de tekst.
- Bij **opdracht 3** ga je onduidelijkheden ophelderen. Je probeert de betekenis van lastige woorden uit de tekst afleiden.
- **Opdracht 4** is een extra opdracht. Je oefent met elkaar hoe je Kinderpostzegels verkoopt aan de deur.
- En **opdracht 5** is een extra opdracht. Het is een kruiswoordpuzzel met woorden uit de tekst.

OPDRACHT 1

Actief lezen en lastige woorden opschrijven

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Bij Actief lezen bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen.

Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst;
- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst.

In deze les gaan jullie letten op woorden of stukjes tekst die nog onduidelijk zijn. Je gaat deze **onduidelijkheden ophelderen**. Dat doe je al tijdens het actief lezen. En bij opdracht 3 ga je dit uitgebreider doen bij woorden die je niet kent of nog onduidelijk zijn.

2. Lees de tekst actief, als het kan in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf, of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt. Stel jezelf vragen tijdens het lezen. Ze helpen je om de tekst te begrijpen!
3. Kom je woorden tegen die je niet (goed) kent? Onderstreep ze in de tekst.
4. Werk je in groepjes? Bespreek dan steeds eerst elk stukje dat je actief hebt gelezen. Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die (samen). Als je het werkblad gebruikt, schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.

Sleutelvragen

Wat is je leesdoel?

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Waarom gaan binnenkort ruim 140 000 basisschoolkinderen weer langs de deuren? 2. Waar wordt een deel van het opgehaalde geld voor ingezet?
Geen veilige thuisbasis	3. Voor ongeveer hoeveel kinderen per klas is een veilig thuis niet vanzelfsprekend? 4. Door de coronacrisis werden veel kinderen die al kwetsbaar waren, nog kwetsbaarder. Noem 3 redenen. 5. Wat is het thema van de Kinderpostzegelactie van dit jaar? En waarom?
Voor kinderen door kinderen	6. Hoe kunnen kinderen geholpen worden door het verkopen van postzegels? 7. Welke kinderen werden met de verkoop van de eerste kinderpostzegels geholpen? 8. Waarom is het motto van de kinderpostzegels 'Voor kinderen door kinderen'?
Projecten van Stichting Kinderpostzegels	9. In dit stukje staan voorbeelden van projecten van Stichting Kinderpostzegels. Waarom is Kinderpostzegels juist deze projecten gestart?
Kinderpostzegelactie 2020	10. Op welke manier kunnen mensen de Kinderpostzegelactie steunen?
Na het lezen	
11. Doet jullie school mee aan de Kinderpostzegelactie van dit jaar? Hoe vind je dat?	

OPDRACHT 2 Sleutelschema: een 4-2-2-schema

Het is handig om een schema van de tekst te maken, want dat helpt je om een tekst beter te begrijpen. Kijk nog eens goed in de tekst en vul dan het schema in.

Je hebt de tekst gelezen. De tekst bestaat uit vier stukjes met een kopje. Welke 4 dingen weet je nu? Noem uit elk stukje één ding.	1. _____ _____ 2. _____ _____ 3. _____ _____ 4. _____ _____
Welke 2 dingen uit de tekst vind je interessant om te weten?	1. _____ _____ 2. _____ _____
Welke 2 vragen heb je nog na het lezen van de tekst?	1. _____ _____ 2. _____ _____

OPDRACHT 3 Ophelderen van onduidelijkheden in de tekst

1. Lees de uitleg.

Als je meer dan 10% van de woorden in een tekst niet kent, is het lastig om de tekst goed te begrijpen. Toch zijn niet alle woorden even belangrijk in een tekst. Ook als je niet alle woorden kent, kun je de tekst begrijpen. Bij woorden waarvan je de betekenis niet kent en die belangrijk zijn, kun je strategieën gebruiken om toch achter de betekenis te komen. Kijk of je een stukje van het woord al kent en lees de zinnen ervoor en erna goed. Of zoek het woord op in het woordenboek. Ook helpt het om over de tekst te praten.

2. Lees de tip hieronder.

Let op: je kunt en hoeft **niet alle woorden** op te zoeken. Dat kost te veel tijd en het stoort bij het lezen. Zoek alleen de woorden op die echt belangrijk zijn om de tekst te begrijpen.

3. a. Bij het actief lezen heb je een streep gezet onder woorden die je niet kent. Tel het aantal woorden dat je hebt onderstreept. Het zijn er: _____
- b. De tekst bestaat uit ongeveer 650 woorden. Hoeveel procent van de woorden heb je onderstreept?
- Meer dan 10% (65 woorden).
 - Minder dan 10%.
- c. Wat heb je gedaan toen je een woord tegenkwam waarvan je de betekenis niet kende? Je kunt meerdere antwoorden kiezen.
- Ik heb bedacht of het woord belangrijk is.
 - Ik heb de betekenis afgeleid uit de context (de zinnen eromheen).
 - Ik heb het woord opgezocht in het woordenboek.
 - Niets, ik heb gewoon doorgelezen.
- d. Hoe goed heb je de tekst begrepen?
- Ik heb de hele tekst goed begrepen.
 - Ik weet ongeveer waar de tekst over gaat, maar sommige stukjes vind ik onduidelijk.
 - Ik weet ongeveer waar de tekst over gaat, maar ik begrijp enkele woorden nog steeds niet.

4. Lees de uitleg op de volgende bladzijde.

Uitleg

In een tekst staan dus soms woorden die je niet kent. Bij die woorden kun je de strategiekaart Ophelderen van onduidelijkheden gebruiken. Je probeert eerst zelf de betekenis van het woord af te leiden.

Als je de betekenis zelf niet kunt afleiden of als je zeker wilt weten dat je betekenis klopt, kun je het woordenboek gebruiken. Let hierbij op de volgende dingen:

- De woorden in het woordenboek staan in alfabetische volgorde. Let bij het zoeken op de eerste letter(s) van het woord.
- Soms staan er meerdere betekenissen van een woord in het woordenboek. Bijvoorbeeld bij *bewerken*. Kijk dan welke betekenis het beste in de zin past.
- Als een woord in het meervoud in de tekst staat, zoek je het op bij het enkelvoud. Bijvoorbeeld: *de ontwikkelingen* vind je in het woordenboek bij *de ontwikkeling*.
- Soms staat er een uitdrukking of werkwoord dat uit verschillende woorden bestaat. Bijvoorbeeld *iemand een hak zetten*. Dat kun je meestal opzoeken bij het zelfstandig naamwoord. Hier is dat *de hak*.
- Een werkwoord zoek je altijd op bij het hele werkwoord. *Bewerkt* zoek je dus op bij *bewerken*.
- Je kunt een woord ook in een online woordenboek opzoeken. Dan hoef je dus niet te letten op de alfabetische volgorde. De overige punten gelden wel ook voor een online woordenboek.

5. Op de volgende bladzijde staat een schema met woorden uit de tekst. Zoek steeds het woord op in de zin en omcirkel het. Werk in tweetallen. De een bedenkt zelf wat het woord betekent met behulp van de strategie *ophelderen*. De ander zoekt het woord op in een woordenboek.
6. Vergelijk de betekenissen. Wissel bij het volgende woord de rollen om.

woord	eigen betekenis	betekenis in het woordenboek
1. <i>kwetsbaar</i> (r. 2)		
2. <i>vanzelfsprekend</i> (r. 9)		
3. <i>noodgedwongen</i> (r. 14)		
4. <i>de opbrengst</i> (r. 34)		
5. <i>zich inzetten</i> (r. 41-42)		
6. <i>de traditie</i> (r. 50)		
7. <i>aan de wieg staan van</i> (r. 59)		
8. <i>het pleegkind</i> (r. 63)		
9. <i>het opvanghuis</i> (r. 65)		
10. <i>vanwege</i> (r. 78)		

OPDRACHT 4 Rollenspel: 1. Bel – 2. Vertel – 3. Bestel (extra opdracht 1)

Luister naar de juf of meester.

Een gesprekje aan de deur bestaat uit 3 stappen:

1. Bel
2. Vertel
3. Bestel

Jullie gaan nu in groepjes een rollenspel spelen. Bedenk of je alleen of met zijn tweeën langs de deuren gaat. Bedenk dan wat je wil gaan zeggen.

Wissel in je groepje steeds van rol: iemand verkoopt, iemand koopt en de ander kijkt hoe het gaat.

Geef elkaar tips en tops.

Tips: Wat heb jij als handige tip om mee te geven?

Tops: Wat ging eigenlijk heel erg goed?

Dingen waar je op kunt letten als je langs de deuren gaat:

- je denkt aan de afstand: 1,5 meter!
- de verkoopbox staat op een goede plek
- je vertelt over het goede doel
- je vertelt hoe je kunt bestellen
- je vertelt het uit je hoofd
- je vertelt het in je eigen woorden
- je praat duidelijk
- je praat niet te snel of te langzaam
- je praat niet te hard of te zacht
- je kijkt de ander aan
- je vertelt enthousiast
- je beweegt niet te veel of te weinig

Foto Kinderpostzegels

Foto Kinderpostzegels

OPDRACHT 5 Oefenen met de woorden uit de tekst (extra opdracht 2)

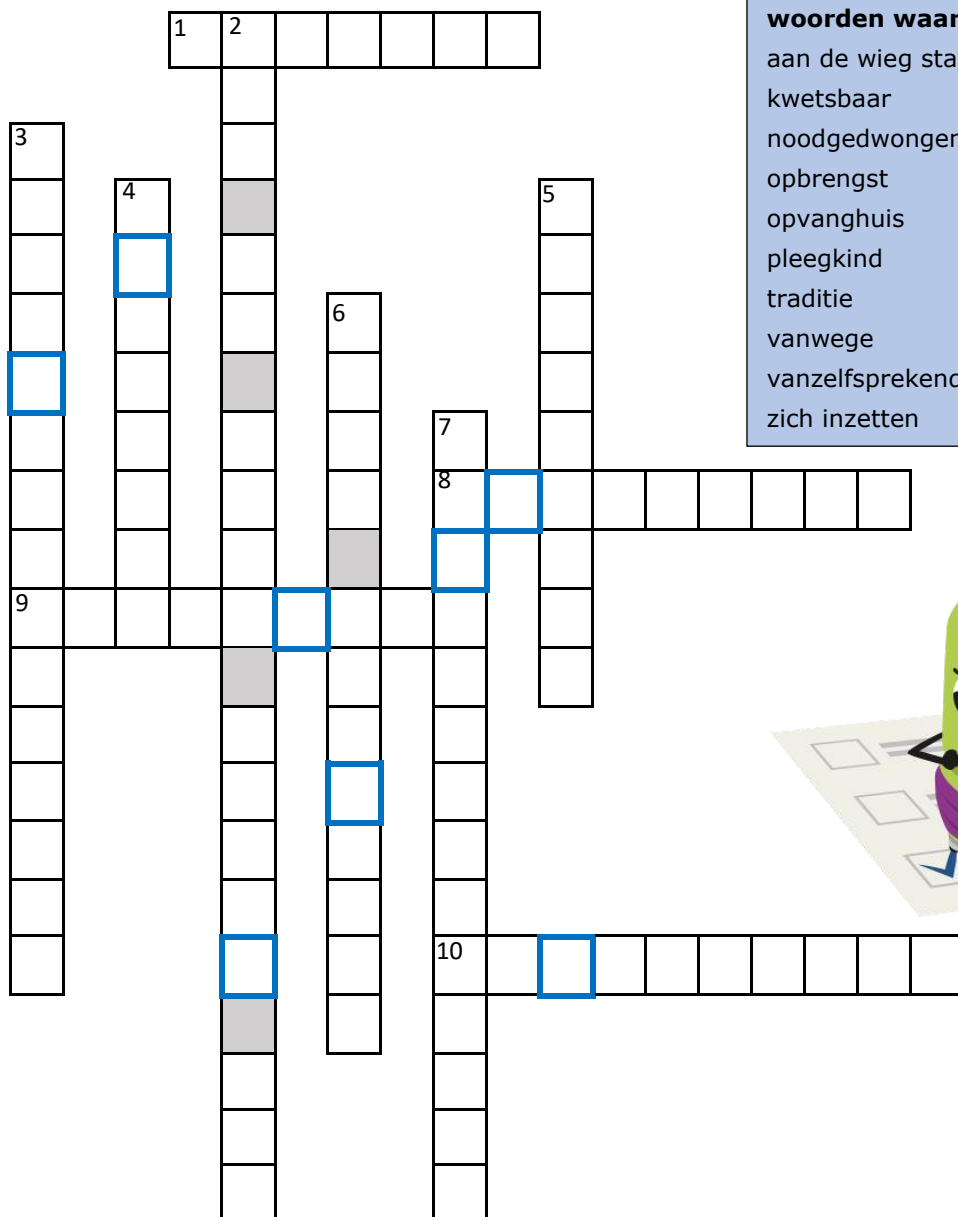
Hieronder staat een kruiswoordpuzzel met enkele woorden uit de tekst. Zoek de woorden nog eens op in de tekst. Zoek het juiste woord bij de betekenis en schrijf dat in de hokjes. Grijze hokjes zijn spaties tussen de woorden.

horizontaal (van links naar rechts)

1. door, om die reden
8. het geld dat je ergens mee krijgt
9. kind dat wordt verzorgd door een ander echtpaar dan zijn of haar eigen ouders
10. plek waar je terecht kunt als je problemen hebt en niet thuis kunt wonen

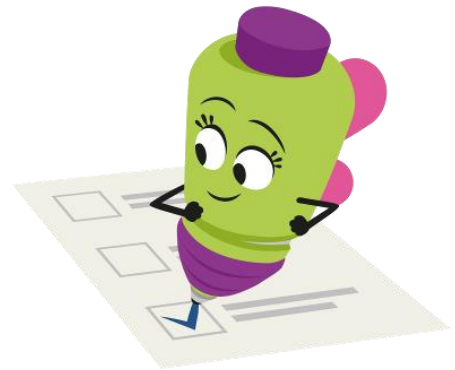
verticaal (van boven naar beneden)

2. er van het begin af aan bij betrokken zijn
3. natuurlijk
4. iets wat al lang op dezelfde manier word gedaan
5. zwak
6. moeite doen
7. omdat het niet anders kan

woorden waar je uit kunt kiezen:

aan de wieg staan van
kwetsbaar
noodgedwongen
opbrengst
opvanghuis
pleegkind
traditie
vanwege
vanzelfsprekend
zich inzetten

Welk woord kun je maken van de letters in de blauwe vetomlijnde hokjes? _____

Bedenk een mooie zin met dit woord. _____